

بسم الله الرحمن الرحيم

رهبری و مدیریت از نگاه اسلام

گردآوری

مینا فراهانی

انتشارات سهی

۱۳۹۴

سرشناسه	: فراہانی، مینا، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: رہبری و مدیریت از نگاه اسلام / مینا فراہانی.
مشخصات نشر	: اراک: نشر سہی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاہری	: ۱۵۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۶۲-۱۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامہ
موضوع	: مدیریت (اسلام) - احادیث
موضوع	: رہبری (اسلام)
ردہ بندی کنگرہ	: BP۲۳۲/۶۷/۳۷۹۱۳۹۴
ردہ بندی دیویی	: ۲۹۷/۶۵۸
شمارہ کتابشناسی	: ۳۷۵۲۲۵۰

انتشارات سہی

رہبری و مدیریت از نگاه اسلام

گردآوری	: مینا فراہانی
ناشر	: اراک، انتشارات سہی
طراح جلد	: امیر میری
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۶۲-۱۲-۸
سال انتشار	: ۱۳۹۴
شمارگان	: ۲۰۰۰
چاپ	: اول، چاپ نینوا
قیمت	: ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

اراک - ابتدای خیابان نیسانیان - جنب بانک صادرات - انتشارات سہی

۰۹۱۸۴۸۷۸۴۶۶ Sahi.publishing@gmail.com

فهرست

۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	فصل اول
۱۱.....	تبیین حاکمیت
۱۱.....	الف: حاکمیت چیست؟
۱۳.....	بوستان سعدی
۱۶.....	نقد تطبیقی حاکمیت در بوستان سعدی و نهج البلاغه امام علی (ع)
۱۶.....	تشکیل حکومت از نظر اسلام
۱۷.....	ضرورت حکومت
۱۹.....	نظر اسلام درباره حاکمیت
۲۰.....	اهداف حکومت اسلامی
۲۰.....	ب: ویژگی‌های حاکم
۲۰.....	۱- حق محوری
۲۱.....	۲- تقوا
۲۴.....	۳- اعتدال و میانه روی
۲۵.....	۴- تواضع و فروتنی
۲۹.....	۵- پرهیز از غرور و تکبر و خودپسندی
۳۲.....	منشأ تکبر در ریاست
۳۳.....	فرجام تکبر
۳۶.....	۶- حلم و بردباری
۳۷.....	۷- انتقاد پذیری
۳۹.....	۸- پرهیز از خشم
۴۱.....	۹- سکوت
۴۳.....	۱۰- پرهیز از طمع
۴۷.....	فصل دوم
۴۷.....	شرایط حاکمیت در حکومت اسلامی
۴۷.....	الف: وظایف حاکم
۴۷.....	۱- اجرای عدالت

- ۵۱..... ۲- پرهیز از ستم.....
- ۵۱..... پیامدهای ستم.....
- ۵۲..... پیشگیری از پیامدهای ستم.....
- ۵۴..... ۳- قاطعیت.....
- ۵۷..... ۴- نحوه برخورد با عیبها.....
- ۶۱..... ۵- عمل به آداب و سنن فاضله.....
- ۶۴..... ۶- سازماندهی.....
- ۶۵..... ۱-۶- علاقه مندی شخصی.....
- ۶۵..... ۲-۶- شایسته سالاری.....
- ۶۶..... مسئولین و ملاکهای گزینش.....
- ۶۶..... ۱- ملاکهای عمومی انتخاب مسئولین.....
- ۶۶..... الف- با تجربه و آزمایش شده.....
- ۶۸..... ب- دیندار و پرهیز کار.....
- ۶۹..... ج- امین و درستکار.....
- ۷۰..... ۲- ملاکهای تخصصی انتخاب وزیر.....
- ۷۲..... ۳-۶- نظارت و کنترل.....
- ۷۳..... ۷- تشویق.....
- ۷۴..... ۸- تنبیه.....
- ۷۴..... ۹- تأمین نیازهای مادی کارکنان.....
- ۷۷..... تأمین اجتماعی:
- ۷۸..... ۱۰- نحوه برخورد.....
- ۷۸..... الف- سخن چینیان.....
- ۸۲..... ب- چاپلوسان.....
- ۸۴..... ۱۱- روش عزل مسئولین.....
- ۸۶..... ب: حقوق متقابل مردم و حاکم.....
- ۸۶..... حق شناسی.....
- ۸۶..... مبنای اصلی حقوق.....
- ۸۷..... حقوق مردمان.....

۸۷	ویژگی های حاکم مردمی
۸۷	۱- خیر خواهی درباره مردم
۹۴	۲- رسیدگی به مشکلات مردم
۹۵	۱-۲- رسیدگی به شکایات
۹۶	۲-۲- طرز و شیوه سخن گفتن با مردم
۱۰۰	۳-۲- رابطه ی مردم دوستی و خدادوستی
۱۰۵	فصل سوم
۱۰۵	تدابیر و سیاست های داخلی و خارجی حاکم
۱۰۵	الف: تدابیر داخلی حاکم
۱۰۵	۱- نیاز جامعه به ارتش
۱۰۶	۱-۱- وظایف ارتش
۱۰۶	۲-۱- اخلاق رزمی
۱۰۸	۲- توجه به الگوهای تربیتی
۱۰۸	۳- جمع آوری مالیات
۱۰۸	۱-۳- خراج
۱۰۹	۲-۳- مالیات بر اساس مصالح مالیات دهندگان
۱۱۰	۳-۳- توجه به رفاه و آسایش مردم بیش از توجه به دریافت مالیات
۱۱۱	۴- اهمیت کشاورزی
۱۱۲	۵- توجه به آبادانی
۱۱۳	ب: تدابیر خارجی حاکم
۱۱۲	۱- بازرگانی
۱۱۴	۱-۱- نحوه ی برخورد با اشرار
۱۱۴	۲-۱- میراث بازرگانان
۱۱۵	۲- ایجاد روحیه صلح طلبی
۱۱۵	۱-۲- صلح و اهمیت آن
۱۱۵	۲-۲- صلح در قرآن مجید
۱۱۷	۳-۲- اقسام صلح
۱۱۷	۴-۲- فواید صلح
۱۱۷	۵-۲- اندیشه صلح

۱۱۸.....	۶-۲- تقدم صلح بر جنگ.....
۱۱۹.....	۷-۲- تدبیر صلح.....
۱۲۰.....	۸-۲- اقدامات ایمنی.....
۱۲۰.....	۳- مدارا با دشمن.....
۱۲۱.....	۴- جنگ و دفاع در مقابل دشمنان.....
۱۲۱.....	۴-۱- برنامه ریزی و طرح جنگ.....
۱۲۷.....	۴-۲- مدیریت جنگ.....
۱۳۱.....	۴-۳- تکنیکهای جنگ.....
۱۴۰.....	مناجات و ختم مطالب.....
۱۴۱.....	** پی نوشت فصل اول.....
۱۴۳.....	** پی نوشت فصل دوم.....
۱۴۷.....	** پی نوشت فصل سوم.....
۱۵۰.....	منابع.....

پیشگفتار

نویسندگان طراز اول زبان فارسی چون حافظ، سعدی، فردوسی، و مولانا، از آغاز به واقعیت‌های زندگی اجتماعی توجه داشته‌اند و آثارشان آینه‌ی تجلی و بازتاب این واقعیات قرار گرفته است. و شاید در این دوران است که بین اجتماع و ادبیات گره محکمی زده می‌شود و ادبیات تا اوج مقام خود می‌بالد. و شعر و ادب مورد توجه فراوان مردم قرار می‌گیرد. و می‌توان گفت در عصر حاضر، کمترین اثری پیدا می‌شود که با آن صراحت و سادگی واقعیات را در قالب ادبیات به نمایش درآورد و شاید بتوان گفت هرچه زبان فارسی به دوران اول خود نزدیک‌تر می‌شود موضوعات اجتماعی معنای کامل و رنگ و جلوه‌ی نمایان‌تری می‌یابند.

و از جمله‌ی این نویسندگان اجتماع نگار، سعدی است که مضامین لطیف و حساس و سرنوشت ساز اجتماعی را برای درونمایه آثارش برمی‌گزیند. ترسیم چهره‌ی حاکم، در پرتو حکومت بر مردم و بیان بهترین شیوه‌ی حکومت و ذکر خطاهای حکومت‌های ویران شده به عنوان تجربه و ذکر خصوصیات اصلی حاکم و چگونگی لشگرکشی و مملکت‌داری و... جان مایه آثار سعدی است. خصوصاً در بوستان و آن هم به شیوه‌ی طراحی نمایی که هر خواننده‌ای را با طرز جذاب و سخنان نرم و لطیف خود، به عمق کار می‌برد و پهنه و سرانجام کار را در مقابل دریچه‌ی نگاهش می‌گستراند. و وجود چنین درونمایه‌ای که حیات بخش جامعه و فرهنگ است از قلم نویسنده‌ای که استاد برجسته این مسائل است و پیچ و خم موارد را، مو به مو بیان می‌دارد، ما را بر آن داشت که در طی این تحقیق به بررسی اثر حکایتی و شیرین اوی یعنی بوستان بپردازیم. و این مضامین را مطابق قراردادیم با دریای سخنان ارزشمند و جامع امام علی (ع) یعنی نهج البلاغه...